

14 ta' Marzu, 1990

Imhallef: -

Onor. Albert Manchè LL.D.

Luca Luigi sive Gino Miceli

versus

Ernest Gaffiero

Proċedura b'libell – Nullità ta' Atti Ġudizzjarji

Kawża dwar punt preliminari mqajjem mil-libellant li allega illi r-risposta ppreżentata mil-libellat kienet nulla għaliex ma gietx noftifikata lil-libellat.

Il-Qorti kkonkludiet illi n-nuqqas ta' hlas tan-notfika tar-risposta ma twassalx għan-nullità tar-risposta. In kwantu il-libellat ma gíex ippreġudikat b'mod li tali preġudizzju jista' biss jiġi rrimedjat bl-annullament tar-risposta, il-Qorti ma sabitx li kien hemm nullità u b'hekk ċaħdet it-talba għal tali annullament tar-risposta tal-libellant.

Il-Qorti: – Rat il-Libell fl-ismijiet premessi ppreżentat fit-3 ta' April, 1989 li bih il-libellant espona:

1. Illi l-libellanti silef lil-libellat is-somma ta' tnejn u sebghin lira sterlina (£72,000) li kellhom jiġu rifiżi fi żmien hmistax-il xahar mill-15 ta' Mejju 1987. Il-libellat kellu jhallas l-interessi u spejjeż bankarji li l-libellanti kellu jsufri sabiex ipprokura mingħand il-bank tiegħu l-imsemmija somma jew garanzija ekwivalenti għall-istess somma. Kellu ukoll iħallas kummissjoni adegwata talli l-libellant ipprokuralu dan l-akkomodament;

2. Illi dan kollu sar billi l-libellat holoq storja li kellu bżonn dawn il-flus billi kien offert lilu li jippartecipa fl-isfruttament ta' twaqqiġ u rikostruzzjoni ta' bini f' Londra, Ingilterra, li fl-istess operazzjoni huwa kien offert partecipazzjoni ta' terz ($\frac{1}{3}$) minn ċertu Lee u haddiehor;

3. Illi llum wara riċerki li saru, ebda wiehed mill-elementi ta' fatt avvanzati mil-liberllat, ma rrizulta li għandu xi

konsistenza fir-realtà u dak kollu kien *mise-en-scene* – tal-libellat biex jinduċi lil-libellanti biex jipprokuralu l-flus u b'hekk l-esponenti spiċċa vittima tal-frodi tal-libellat u b'hekk soffra danni sostanzjali.

Għaldaqstant il-libellant – filwaqt li gab il-malliverija rikjesta biex tagħmel tajjeb għall-ispejjeż tal-kawża, talab li din il-Qorti jogħgobha (a) tiddikjara li l-libellat iffroda lil-libellanti billi ngannah biex a bażi ta' *mise-en-scene* u falsitajiet konnessi magħha – huwa javvanzalu flus u b'hekk ikkawżalu danni; (b) tillikwida dawn id-danni u (ċ) tikkundanna lil-libellat li jħallas id-danni hekk likwidati favur u lil-libellant;

Bl-ispejjeż inklużi dawk tal-mandati ta' qbid u ta' impediment ta' partenza;

Rat ir-risposta tal-libellant ipprezentata fit-22 ta' Mejju 1989 li biha huwa eċċepixxa:

1. Preliminarjament in-nullità tal-libell billi din ma saritx in-konformità ma' l-artikoli 126 *et. seq.* tal-Kodiċi tal-proċedura (Kap. 12 Ed Riv 1984) billi l-libell ma fihx tifsira ċara u konciza tal-fatti, il-fatti li ssem mew mhux kollha huma f'paragrafu għalihom u ma saret riferenza espressa għad-dokumenti rilevanti, liema dokumenti ċertament jeżistu, ma gewx esebiti dokumenti u ma saritx in-nota msemmija fl-artikolu 130 ta' l-imsemmija ligi;

2. Fit-tieni lok it-talbiet m'humie x ċari għaliex mhux ċar jekk il-libellant qed jillimita t-talba tiegħu prinċipalment għall-imgħax fuq is-somma allegatament mislufa jew jekk hux qed

jitlob ukoll ir-rifuzjoni ta' l-ammont allegatament misluf;

3. Fit-tielet lok u mingħajr preġudizzju għall-premess u fil-mertu l-libellat ma silifx flus mingħand il-libellant u lanqas ma holoq stejjer, però fi kwalunkwe każ jirriserva li jirrispondi fid-dettal jekk u meta l-libellant, f'każ li l-eċċezzjonijiet preliminari fuq imsemmija jiġu respinti, jippreċiża l-posizzjoni tiegħu u jikkonforma mad-disposizzjonijiet formali u preċiżi tal-Proċedura;

Rat ir-replika tal-libellant ipprezentata fis-6 ta' Ottubru 1989 li permezz tagħha huwa espona:

1. Illi huwa kellu okkażjoni jagħmel viżjoni tar-risposta ta' Ernest Gaffiero, ipprezentata fit-22 ta' Mejju 1989, li ma gietx notifikata lill-esponent. *A termini* tal-ligi l-libellat kien obligat li jinnotifika lill-esponent bir-risposta, u dana ma sarx għaliex mal-prezentata ta' l-istess risposta ma ntalbitx din in-notifika peress li lanqas sar il-hlas rikjest għall-istess, u għalhekk dik ir-risposta hija nulla;

2. Mingħajr preġudizzju, li l-fatti esposti fil-libell huma ċar biżżejjed u jissostanzjaw ir-raggiri u l-frodi perpetwati mil-libellat;

3. Illi d-dokumenti, li kopja tagħhom qegħda tiġi hawn eżibita, jissostanzjaw abbundantement l-operat frawdolenti tal-libellat;

(a) il-leballat ta riċevuta lill-esponenti bid-data tad-19 ta' Ġunju 1987 li biha rrikonoxxa li rċeva b'self is-somma ta'

Lm42,000.00,0 (Dok. A);

(b) il-libellat ikkonsenja lill-esponent ittra bid-data tat-22 ta' Ġunju 1987 li tirrikonoxxi li ċertu "J. Lee", persuna fittizja u nventata mil-libellat kif jiġi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-libell (Dok. B) kellu jkun ir-riċevitur tas-somma ta' liri sterlini 70,000 minghand il-libellat, tas-somma li l-istess libellat kien irċeva b'self mill-esponent, u ikkonsenja lu wkoll riċevuta formali għall-istess somma bid-data tat-22 ta' Ġunju 1987 (Dok. C);

(c) ittra min-*National Westminster Bank* bid-data tal-25 ta' Lulju 1989 komporanti li s-somma ta' Sterlini £70,000 sborsati mill-kont bankarju ta' l-esponent ġew rimessi u effettivament riċevuti mil-libellat (Dok. D);

(d) rapport minn *debt securities services* bid-data tat-28 ta' Marzu 1989 komporanti abbondentement l-invenzjonijiet, il-fatti foloz, ir-raġġiri magħmula mil-libellat biex iddefrawda lill-esponent (Dok. E);

4. Illi t-talba ta' l-esponent tikkonsisti fid-danni kollha li huwa sofra bħala konsegwenza ta' l-operat frawdolenti tal-libellant konsegwenzjali għas-self li sarlu;

Omissis;

Rat l-atti l-oħra tal-kawża u senjatament il-verbal tas-7 ta' Frar, 1990 li bih il-kawża ġiet differita għal-lum għad-deċiżjoni tan-nullità tar-risposta, sollevata mil-libellant;

Ittrattat:

Ikkunsidrat:

Il-libellant qed isostni li r-risposta tal-libellat hija nulla peress li din ma gietx notifikata lil-libellant u li a tenur tal-ligi l-libellat kien obligat li jinnotifika lill-esponent bir-risposta, u dan ma sarx ghalix mal-prezentata ta' l-istess risposta ma ntalbitx din in-notifika peress li lanqas sar il-hlas rikjest ghall-istess u ghalhekk ir-risposta hija nulla;

Fin-Nota ta' Osservazzjonijiet minnu pprezentata, il-libellant espona li l-artikolu 137 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili (Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta) jesigi li r-risposta tal-libellat tigi nnotifikata lill-kontro-parti u biex din in-notifika tista' ssir, jehtieg li mal-prezentata tar-risposta fir-Registru tal-Qorti tigi mhallas kontemporanjament in-notifika lill-kontro-parti. Dan l-istess artikolu jippreskrivi "*ad validitatem*" perijodu li fih il-libellant, jekk ikun irid jipprezenta r-replika tiegħu. L-artikolu 137 jippreskrivi s-sanzjonijiet fil-każ li l-perijodi għar-risposta u għar-replika jiskadu. Mingħajr notifika tar-risposta, il-libellant m'għandux terminu biex jipprezenta r-replika. Jekk notifika tar-risposta lil-libellant ma sarix "*ab initio*" għaliex m'għandhiex ir-rekwiziti biex in-notifika ssir, dik ir-risposta hija nulla u l-libellant huwa kontumaci fil-proċeduri u l-libellant issottometta li a bazi ta' l-artikolu 140 tal-Kap. 12 din il-Qorti għandha tordna l-isfilz tar-risposta;

Il-libellat qed jissottometti li waqt li huwa minnu illi l-ligi espressament tgħid illi r-risposta għandha tigi nnotifikata lil-libellant, però imkien mil-ligi ma johrog illi jekk ma jsirx hekk ir-risposta hija nulla. Il-hlas tan-notifika ma hiex wahda mill-elementi msemmija espressament fl-artikolu 128 tal-Kap. 12 u

lanqas ma taqa' taht l-artikoli 98 sa 124. Illi l-aktar li jista' jinghad illi f'dan il-każ iż-żmien għar-replika ma jibdiex jgħaddi qabel ma ssir in-notifika – fil-każ in kwistjoni, qabel ma l-libellant ma jagħti ruhu notifikat espressament jew implicitament (billi jippreżenta r-replika);

Ikkunsidrat:

Omissis;

Ikkunsidrat:

L-ewwel m'għandu jiġi eżaminat huwa jekk in-nuqqas ta' hlas tan-notifika tar-risposta jwassalx għan-nullità tar-risposta b'dikjarazzjoni espressa tal-liġi. Minn eżami tad-dispożizzjonijiet ċitati mil-libellant ma jirrizultax li l-liġi espressament tiddikjara tali nullità;

L-anqas fil-fehma tal-Qorti ma jista' jinghad li r-risposta hija nulla a tenur tal-paragrafu (d) fuq citat peress li n-notifika ma tistax tiġi kkonsiderata bħala partikolarità essenzjali għar-risposta għaliex risposta tista' tkun perfettament valida u għal raġunijiet inidipendenti mill-volontà tal-libellant ma tiġix notifikata lil-libellant għax, per eżempju, ikun biddel l-indirizz tiegħu jew ikun imsiefer fid-data tan-notifika, u għal diversi kontingenzi oħra;

Illi jrid ukoll jiġi eżaminat jekk in-nuqqas ta' notifika taqax taht id-dispost tal-paragrafu (c) fuq citat, jiġifieri jekk in-nuqqas ta' notifika ġibitx lil-libellant preġudizzju illi ma jistax jissewwa xort' oħra hlief billi l-att jiġi annullat;

Ta' min jirriveva li, waqt li t-terminu ghar-replika jibda jiddekorri mid-data tan-notifika tar-risposta, m'hemmx terminu stipulat biex fih issir in-notifika tar-risposta, u l-ligi lanqas ma tikkontempla xi sanzjoni espressa għan-nuqqas tan-notifika tar-risposta;

Allura d-domanda li trid twegiba hija jekk il-libellant giex ippreġudikat b'mod li tali preġudizzju jista' jiġi biss rimedjat bl-annullament tar-risposta;

It-twegiba għal din id-domanda fil-fehma tal-Qorti hija negattiva peress li l-libellant fil-fatt sab hu stess ir-rimedju billi ppreżenta r-replika u dan seta' jaħmlu validament għax ma hemm xejn x'jimpedih proċeduralment milli jagħmel dan qabel jiġi nnotifikat, u jekk ried, seta' anke jagħti ruħu b'notifikat, għal kull *buon fini*, qabel jippreżenta r-replika, għalkemm dan lanqas jidher li hu neċessarju;

Għal dawn il-motivi tiddeċidi billi tirrespingi bhala nfondata l-eċċezzjoni tal-libellant li r-risposta tal-libellant hija nulla u li għandha tiġi sfilzata, bl-ispejjeż kontra l-libellant;

Il-kawża hija differita għall-kontinwazzjoni għall-24 ta' April, 1990 fid-9.00 a.m.
